

Správa o nakladaní s komunálnymi odpadmi za rok 2014

Mesto Žiar nad Hronom aj v roku 2014 zabezpečovalo narábanie s komunálnymi a drobnými stavebnými odpadmi v podmienkach fungujúceho systému odpadového hospodárstva, ktorý je tvorený Technickými službami - Žiar nad Hronom, a.s., Technickými službami Žiar nad Hronom, spol. s r.o. a vysunutým pracoviskom MsÚ – ISZ (intenzifikácia separovaného zberu). V priebehu roku 2014 prebiehal veľmi intenzívny proces opätovného naštartovania realizácie technologických a prevádzkových súborov na Centre zhodnocovania odpadov v Žiari nad Hronom – úspešne bolo zvládnutých všetkých 5 (päť) verejných obstarávaní nadlimitných zákaziek – Stavebné práce, Mechanická úprava nie nebezpečných odpadov, BPS, Bioplyn a CNG, Gasifikácia. Dodávateľské zmluvy boli podpísané na 4 (štyri) zákazky, ktoré sa po prevzatí stavenísk začali realizovať. Nepodarilo sa dohodnúť na realizácii prevádzkového súboru Bioplyn a CNG a tento bol v januári 2015 po odsúhlasení s MŽP vyradený z projektu CZO. Priaznivé počasie umožnilo do konca roka zrealizovať podstatnú časť stavebných prác, čo sa prejavilo na výdavkoch kapitálového rozpočtu mesta (606 265.- eur).

Za rok 2014 boli v oblasti zberu, separácie a recyklácie komunálneho a drobného stavebného odpadu dosiahnuté nasledovné výsledky:

1. Celkovo bolo vyzbieraných 5723,55 ton odpadu, čo je oproti roku 2013 nárast o vyše 700 ton. Z tohto množstva 4063,12 ton bolo uložené na skládku odpadov (zmesový komunálny odpad, drobné stavebné odpady, objemný odpad, odpad z čistenia ulíc, nebezpečný odpad) a 1660,43 ton tvorili triedené zložky, ktoré boli ďalej zhodnotené:
648,49 t biologicky rozložiteľných odpadov (zelený odpad – konáre, tráva)
314,26 t plasty
3,22 t kovy
25,49 t elektrické a elektronické zariadenia, batérie a akumulátory, žiarivky
237,02 t sklo
324,17 t papier a lepenka
14,41 t pneumatiky
3,94 t jedlý olej z domácností
26,42 t šatstvo, obuv, textílie
57,22 t drevo
2. Pri prepočte na jedného obyvateľa (v roku 2014 bolo evidovaných 18.717 obyvateľov) to činilo 305,79 kg odpadu, z nich 217,08 kg bolo uložené na skládku a 88,71 kg bolo zhodnotené materiálovo, alebo energeticky.
3. Pri dňoch jarnej a jesennej čistoty bolo vyzbieraných spolu 340,44 t objemných odpadov a z čiernych skládok bolo zlikvidovaných 193,171 t odpadov.
4. Na zvýšení množstva vyzbieraného komunálneho odpadu sa podstatnou mierou podieľal zberný dvor Technických služieb - Žiar nad Hronom, a.s., ktorý v roku 2014, po zrušení poplatku za veľkoobjemný odpad od 01.01. 2014, prijal od občanov nášho mesta 954, 25 t odpadu (v roku 2013 to bolo 366,72 t). V súvislosti s daždivým letným

obdobím sa výrazne zvýšilo aj množstvo zeleného odpadu – 648,49 t oproti 351,31 t v roku 2013. Na druhej strane značne pokleslo množstvo komunálneho odpadu zlikvidovaného z čiernych skládok – 193,17 t oproti 324,16 t v roku 2013.

Pre porovnanie s predchádzajúcim obdobím a okolitým svetom privádzame nasledovnú tabuľku:

Produkcia odpadu na obyvateľa/rok v kg

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
EU (27) / od 2012 EU (28)	509	507	503	480	481	
Slovensko	322	333	327	323	325,2 5	
BB kraj	262	271	268	340	333,5 3	
Žiar nad Hronom	278,08	295,59	309,88	254,7 9	265,6 8	305,7 9

Množstvo skládkovaného KO na obyvateľa/ rok v kg

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
EU (27) / od 2012 EU (28)	192	187	179	163	149	
Slovensko	249	260	245	281	:	
BB kraj	229	229	222	:	:	
Žiar nad Hronom	240,26	224,89	228,10	174,3 1	195,3 0	217,0 8

Množstvo zhodnoteného (materiálovo, energeticky, kompostovaním) KO na obyvateľa/rok v kg

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
EU (27) / od 2012 EU (28)	302	304	306	317	332	
Slovensko	63/59	67/63	78/66	:	:	
BB kraj	25	38	36	:	:	
Žiar nad Hronom	39,75	70,71	82,52	80,48	70,48	88,71

Pre rok 2014 prevádzkové náklady na odpadové hospodárstvo (mimo spolufinancovania projektov) činili 989 255 eur, čo pri celkovom množstve spracovaného odpadu (zhodnoteného, zneškodneného, uloženého) 5723,55 t predstavuje náklady 172,84 eur/t odpadu, alebo 52,85 eur/obyvateľa. Predpis poplatkov za KO a DSO bol 681 856,55 eur, z toho 433 674,87 eur bytové domy, 216 912,26 eur podnikatelia, 31 269,42 eur rodinné domy , čo predstavuje 68,93 % reálnych nákladov na odpadové hospodárstvo a v priemere (očistené od poplatkov podnikateľov) 24,84 eur / obyvateľa. Príjem z ekologického poplatku za uloženie odpadov v katastri mesta (ZSNP SPO, s.r.o.) činil 615111,77 eur, príjem zo separovaného zberu bol 26122,18 eur a príjem z ENVI-PAKu dosiahol 4964,75 eur.

Pokračovalo odstraňovanie ekologických záťaží z predchádzajúcich rokov v lokalitách Kortína a Šášovské Podhradie, ako aj opustený odpad v meste a na okraji mesta, kde sa z čiernych skládok odstránilo vyše 193 t komunálneho odpadu. V oblasti intenzifikácie separovaného zberu sme pokračovali v zbere šatstva, obuvi a textílií, kde sme vďaka umiestneniu /spočiatku/21 ks kontajnerov na tieto komodity za rok vyseparovali 26,42 t materiálu, ktorý bol použitý na charitatívne účely, alebo bol inak zhodnotený. Na žiadosť občanov boli umiestnené ďalšie 3 kontajnery v meste a jeden v Šášovskom Podhradí , takže občania mesta a prímestskej časti majú celkom 25 kontajnerov na zber šatstva a textilu. Od novembra 2013 je realizovaný separovaný zber kuchynského a reštauračného odpadu v školách a škôlkach v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta (11 odberných miest) V roku 2014 bolo vyzbierané a odovzdané celkom 33 915 kg kuchynského a reštauračného odpadu.

V priebehu roku 2014 riešilo mesto v spolupráci s Technickými službami Žiar nad Hronom, spol. s r.o. rekonštrukciu stojísk, opravy a rozšírenie siete exteriérových smetných košov. Bolo zrekonštruovaných 10 stojísk (strechy, oplatenie), opravených 18 ks separačných exteriérových košov a osadených 10 nových košov, z toho 2 na Hviezdoslavovej ulici. Novo osadený bol aj jeden kôš na psie exkrementy.

Mesto zakúpilo zberné nádoby v počte 73 kusov, z toho plastových farebných 1100 l nádob 31 kusov, 240 l plastových farebných zberných nádob v počte 20 kusov, 120 l farebných plastových nádob 20 kusov, odpadkové koše Lena na zrekonštruovaný športovo oddychový areál Hviezdoslavova ulica. Náklady na zakúpenie zberných nádob činili spolu s náhradnými dielmi 9 530,80 €.

Pokračujeme v pravidelnom odvoze komunálneho odpadu z lokality Kortína, pričom na čiastočnú úhradu nákladov na likvidáciu odpadov práve v spolupráci s Urbárskym a pasienkovým spoločenstvom Žiar nad Hronom prispievajú samotní obyvatelia tejto lokality. Do konca roka 2014 bolo za vyzbierané peniaze v sume 2107,20 eur vyvezených 17 ks 5000 l kontajnerov a 6 ks 1100 l kontajnerov, t.j. cca 92 m³ zmesového komunálneho odpadu.

V ďalších 58 ks 5000 l kontajnerov bolo vyvezených 98,23 t ako čierne skládky a mesto na ich likvidáciu vynaložilo 3023,47 eur. Týmto spôsobom pomerne úspešne predchádzame

tvorení nových, alebo pretrvávaniu starších divokých čiernych skládok odpadu v tejto časti mesta.

Od druhej polovice októbra 2014 od založenia občianskych hliadok za ich asistencie tiež prebiehalo mimoriadne čistenie problematických miest na Kortíne / svojpomocne alebo za pomoci aktívnych pracovníkov/ a likvidácia lokality ZVEREX a do konca roka sa spolu vyviezlo 22,19 ton odpadu vo výške nákladov 682,99€.

Prevádzkové náklady na odpadové hospodárstvo v roku 2014 vo výške 989 255.- eur oproti 1.074.206.- eurám v roku 2013 (medziročná úspora skoro 8 %) a 1.210.284 eurám v roku 2012 (medziročná úspora vyše 11 %) svedčia o tom, že nastúpený trend v optimalizácii činností v odpadovom hospodárstve a následnej minimalizácii nákladov, pri veľmi korektnej a ústretovej súčinnosti zo strany vedenia Technických služieb – Žiar nad Hronom, a.s. , stabilne prináša svoje plody. Najmarkantnejšie sa tento trend prejavil na nákladoch na 1 t komunálneho odpadu, ktoré sa znížili z 214,90.- eur/t v roku 2013 na 172,84 eur/t v roku 2014, čo predstavuje medziročný pokles viac ako 19,5 %.

Rok 2015 prináša mestu Žiar nad Hronom v oblasti nakladania s komunálnymi a drobnými stavebnými odpadmi dve veľké zmeny, s ktorými musíme tohto roku veľmi intenzívne pracovať a ktoré v našom meste zásadným spôsobom ovplyvnia štruktúru odpadového hospodárstva, spôsob jeho riadenia, dodávateľsko-odberateľské vzťahy a v neposlednom rade aj ekonomiku všetkých procesov súvisiacich s nakladaním s odpadmi. Jedná sa o dokončenie výstavby a uvedenie do prevádzky Centra zhodnocovania odpadov v Žiari nad Hronom a nedávno podpísaný prezidentom SR (účinný od 01.01. 2016) nový zákon o odpadoch, ktorý si za cieľ kladie priblíženie Slovenskej republiky k smerniciam a štandardom Európskej únie, zvýšiť triedenie a recykláciu odpadu a zavedenie transparentnosti vzťahov do odpadového hospodárstva. Vplyv obidvoch týchto zmien naplno pocítíme od roku 2016, ale všetky legislatívne, organizačné, technické a personálne kroky musia byť mestom vykonané a zvládnuté na požadovanej úrovni práve v priebehu tohto roku.